

Előfizetési árak:
 egy évre 8 kor., fél évre 4 kor.,
 negyed évre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér,
 hirdetések mellékelt árak szerint.
 A lap megjelenik minden más-
 tétőlapon.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kezelve vissza nem adtnak.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Hová a lap anyagi részét illető közle-
 mények az előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadóhivatalos:
FUCHS ANTAL

PEST MEGYE SZABADELVÜ KOZONSÉGENEK HETILAPJA.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk, a „Közérdek” f. évi augusztus hó 1-én *nyolczadik* évfolyamának harmadik negyedébe lépett s amily szerényen és öntudatosan tekinthet vissza multjára, ép oly szerényen és bizalommal tekint a jövőbe.

Két kötelességet vállalt a multban magára s ezt a két kötelességet lelkiismeretesen fogja a jövőben is teljesíteni.

E két kötelesség: **a tárgyilagosságot s a valódi szabadelvűség hirdetését.**

Két ezél tüzött ki maga számára a multban s e két ezélnak az elérésére szenteli minden erejét a jövőben is.

E két ezél: **a község és a társadalom egészséges fejlődésének előmozdítása.**

E két kötelességet teljesítve, e két ezél felé törekedve, a „Közérdek” mindenkor és mindenkiel szemben megtartotta a jó izlésnek, a tapintatnak s az irodalmi műveltségnek a hangját, s ezt a jövőben sem fogja megváltoztatni. Eppen azért *Ujpest lakosainak csak olyan érdekeiért emeli fel szavát, amelyek jogosak, méltányosok s a közjó érdekébe nem ütköznek*; s éppen azért *a kellő értékre szállít le minden jogtalan igényt, minden önérdék sugallta ténykedést s igaztalan eljárást!*

A „Közérdek” tehát csak azon polgártársaknak a támogatására számít, kik az igazságnak és a valódi szabadelvűségnek, a műveltségnek és a valódi testvériségnek a barátjai és hívei. Ezek támogatását és pártfogását kérjük ez alkalommal is midőn új előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára:

egy évre 8 kor.,
 fél évre 4 kor.,
 három hónap 2 kor.,

mely összeg a lap kiadóhivatalába, **Fuchs Antal és József** könyvnyomdájába, **Ujpest, István-utca 9. szám** küldendő.

Hazafias tisztelettel:

a „Közérdek” szerk.- és kiadóhivatala.

Szent István napja.

Ujpest, augusztus 20-án.

Fenséges, magasztos, lélekemelő az a tudat, hogy vannak a nemzet életében alkalmak, a mikor mindenkiben egyszerre dobban meg a szív, mikor az egész nemzet egyet érez, mikor minden honfi ünnepel a szó szoros értelmében.

Milyen óriási hatást gyakorol reánk még a távolból is például a francziák július 14-iki nemzeti ünnepe, a mikor félre tesznek minden gondot, minden bánatot, a mikor egyesülnek az egymás szeretetében, örülnek az egymás francziaságának, a mikor teljessé válik a franczia szabadság.

Minden utca fel van díszítve, mindenütt szól a zene; a lelkesedés, az örömláza mindenkit, még az idegent is elragadja.

És mindent felejtve, három napot át örül nemzeti ünnepének a párizsi és az egész franczia nemzet, a mely megtanulta, hogyan kell érezni egy nemzetnek, hogy ez az érzés mindenkit, boldog, boldogtalant egy lélekévé olvasztott.

Nekünk, magyaroknak is vannak nemzeti ünnepeink. De vajjon melyik az, a mely a francziák nemzeti ünnepének a nyomába lépne, a mely minket magyarokat legalább az esztendő egy-egy napján közös lelkesedésre, közös szeretetre, önkéntelen öröme, vigasgra készítené?

Márczius 15-én nem ünnepel egész Magyarország. Hiszen ugyanazt az alkalmat, a mit a nemzet zöme márczius 15-én ünnepel meg, mások április 11-én tartják megünnepeledőnek.

Márczius idusának szép ünnepe tehát már nem hasonlítható össze a nagy, a hatalmas franczia nemzeti ünneppel.

Ugyanabban a bajban szenved az április 11-ike, ez sem tudja egyesíteni a magyar nép összességét, nem tudja ünnepi hangulatba hozni az egész nemzetet.

Egyetlen egy ünnepünk, első apostoli királyunknak Szent-Istvánnak az augusztus 20-iki ünnepe, lehetne azzá, amivé lennie kellene, lehetne a franczia nemzeti ünnephez hasonló ünneppé.

És mit látunk?

Ennek a szép napnak, mint nemzeti ünnepnek a jelentősége is mintha évről évre esökkenne.

Az emberek kirándulnak, ide-oda készülődnek, de maga az ünneplés évről évre szűkebb körre szorítkozik s teljesen pusztá egyházzai ünneppé válik nonsokára.

Egy kéznek, — annak az áldott jobb kéznek a körülvitelében fog nemsokára kimerülni annak a napnak a megünneplése, a mely az egész népnek az örömuünnepe kell, hogy legyen, a mikor minden magyar embernek kétszeresen kellene magyar voltát éreznie, a mikor végtelenül kellene örvendeznie azon, hogy magyarnak született.

Szomorú jelenség ez, a mely a esügetegség komor érzését élesíti sokaknak a kebelében.

Hogy nem tudunk egyesülni az ünneplésben, egyetlen alkalommal sem tudunk magyar voltunkról, magyar érzésünkről tanuságot tenni: ez még akkor is végzetes baj volna, ha a nemzeti

Gyémánt a bölesőben.

— Elbeszélés a katona életből.
 (Folytatás.)

Hiszen lekötellezettjei lesznek mindnyájan annak az apának, a ki önkéntes halálával megszabadította őket attól a gyalázattól, hogy az ezrednek egy tisztjét nyilvánosan lefokozzák.

Midőn Leé asszony tisztába jött a terveivel nyugodtabb lön; érezte, hogy helyesen cselekszik, hogy másként nem is cselekedhetnék.

Tudta, hogy Haidarabád keleti külvárosában lakik egy öreg arab nő, a ki varázsló hírében áll. Beszülött szolgálójától hallotta, hogy hol lakik, hogy bájitalokat, mérget, kendőző szereket, szépítő vizeket készít és árul.

Korán reggel, a török nők ruhájába öltözött, elfátyolozta arcát s gyalogszerrel indult a külváros felé. Egy angol nő látogatása a hírhezt asszonynál nagyon feltűnt volna, azért választá a török nők öltözetét.

Észrevélenül ért a megjelölt házhoz s megzörgette az ajtaját. A zörgésre esoszogó léptek közeledtek s valaki visszatolta belül a retest. Ez a valaki, Ajsa szolgálója, egy homályos szobába vezette Leé asszonyt.

— Lépj közelebb, leányom! mondá a szoba egyik szögletéből egy hang. Milyen

kivánság vezetett az öreg Ajsához? Bájjital kell? Megakarod ölni vetélytársnődet? Szépítő szer kell, avagy olyan víz, a melytől szemeid a csillagoknál is szebben fognak ragyogni? Mond mit kivánsz?

Leé asszony meglehetősen elsajátította az indusok köznapj nyelvét s elég folyékonyan beszélt. Mielőtt azonban egy szót is szözlött volna, kivette az erszényét s egy aranyat nyújtott Ajsa felé.

— Arany, valódi arany! kiáltá Ajsa. Ez aztán beszéd! De fátyolozd le arcodat, asszonyom. Te idegen vagy s nekem tudnom kell, kivel van dolgom.

Leé asszony felemelte s hátradobta fátyolát.

— Igazad van, idegen vagyok! mondá. De oly sokat hallottam bűvészetéről, hogy nagyon hálás lennék, ha kérésemet teljesítenéd.

— Beszélj asszonyom, mit kivánsz? kérdé Ajsa. Ül mellém, ülve könnyebben eseev az ember s talán olyat is akarsz mondani, a mit nem igen lehet hangosan kimondani.

Leé asszony hátborzongva ült le a varázslónő mellé.

— Sok aranyat adok — mondá remegő hangon — ha kivánságomat teljesíted.

— Beszélj bátran asszonyom! biztatá őt Ajsa. Fogadni mernék, hogy gyorsan ölé mérget kivánsz. Ha szépítő szerért jöttél volna, nem huzódoznál. Igazam van?

Leé asszony igenlőleg bólintott a fejével.

— Jól van. Kinek akarod a mérget beadni? Férfinek avagy nőnek?

— Férfinek! sugta a szerencsétlen.

— Férfinek! Ertem. Elcsabitott — megcsalt. Meg akarod magad bosszulni. Jól tesszed. Gyorsan fájdalom nélkül avagy lassan, de biztosan ölé mérget akarsz.

— Gyorsan fájdalom nélkül ölőt! válaszolá az angol nő borzadályljal, de határozott hangon.

— Még mindig szereted! jegyezte meg Ajsa. Jó, adok gyorsan ölé mérget, de kérek még négy darab aranyat.

Leé asszony leolvasta Ajsa sovány, esontos kezébe a négy darab aranyat, a mely csakhamar eltűnt keleti ruhájának ránczai között. Azután a jobbra és balra álló szekrényekben kutatott egy ideig, végre pedig egy moyoró nagyságu fagyolyócskát vett elő, a melynek felső részét fel lehetett nyitni. A fagyolyócska alsó részében fehér por rejtlett.

— Ontsd a vizébe! mondá Ajsa. Ha kiissza, néhány perez múlva élettelenül fog a lábánál heverni.

Leé asszony mohón kapott a golyócska után s miután meggyőződött, hogy a teteje jól le van szorítva, egy darabka selyembe burkolta s az erszényébe tette.

— Most még egy kérésem van! mondá. — Adjál még egy adag gyorsan ölé mérget de — nő számára.

Ajsa felkaczagott.

— Nem asszonyom! — mondá. Több mérget ma nem adok. Ha az első adag megtette kötelességét: jöjj el ismét. Elvem, hogy egy és ugyanazon napon, egy és ugyanazon személynek két adag mérget el nem adok. Ha majd láttad az első adagnak a

nagyság, a nemzeti hatalom tetőpontján állanánk, mert akkor is csak romlás, a hatalom gyors elvesztése lenne okvetlenül a gyászos eredmény.

Kétszeresen végzetes azonban most, a mikor a gazdasági bajok óriás sulya alatt roskadozunk, a mikor válságba jutott alkotmányos és parlamentáris életünk, a mikor tényleg csak a nemzeti érzés lehetne az egyedüli erősségünk, a melynek birtokában, bizalommal nézhetnénk a sulyos küzdelmek elé!

Ha így haladunk, jó magyarok! akkor ebben az egykor hatalmas, gyönyörű országban, fogunk találni oláh, szász, szerb, tót és az ég tudja még milyen nemzeti érzésre, csak magyar nemzeti érzésre nem fogunk találni; csak egy nép lesz itt, a mely dicső múltja, jövője jelene, iránt közömbös, a mely nem törődik a saját bajával, a mely minden iránt fásult, a melynek nem lesz életében olyan nemzeti ünnepe, a melynek örülni tudna, a mely őt lelkesíteni képes volna.

Magyarok, honfiak! Ébresszük föl kebelünkben újra azt az érzést, a melyvel ezer éven át büszkélkedett nemzetünk!

Emeljük Szent-István napját valószínűségi nemzeti ünneppé. Mutassuk meg a világnak, barátainknak és ellenségeinknek, hogy a nemzeti érzésben egyek vagyunk, hogy nemzeti lelkesedésünk, megostromolja még az eget is és — beláthatatlan időig diadalmasan fog újra állani, az idegen áramlatok közepette, a mi magyar népünk, a mi magyar országunk!

Adja az Isten, hogy úgy legyen!

A kivándorolni szándékozók figyelmébe.

Az Északamerikai Egyesült államok törvényvel szabályozták illetőleg korlátozták a bevándorlást. E törvénynek, mely már életbe lépett, következő a kivonata:

Kivonat:

Minden utas, ki gőz, vitorlás, vagy más hajón külföldi kikötőből az Egyesült Államok kikötőjéhez vagy vasuton vagy más

hatását s eljősz hozzám, akkor megkapod a második adagot is. Tudom asszonyom, hogy ezt a második adagot a magad számára kéred, éppen azért időt engedek a megfontolásra. Ha néhány nap múlva ismét őt aranyat hozol, szolgálatodra állok ismét. Ma azonban nem adok többé semmit.

E szavak után Ajsa háromszor tapsolt a kezeivel, mire megjelent a szolgáló leány s Lée asszonyt kivette az utcára.

III.

Két nap óta nem látta férjét Lée asszony. A borzasztó pillanatot mennél későbbre igyekezett halasztani; tudta, hogy nem lesz képes kérésének ellenállani, és még is remegett attól a gondolattól, hogy ő eszattassa titokban férje kezébe a — halált. Végre a harmadik napon, egy levelet kapott az ezredestől, a melyből megtudta, hogy a kormányzó helyben hagyta a ítéletet. „A lefokozás holnap reggel meg fog történni” — végző levelét az ezredes s meg van engedve Önnek, hogy ma délután férjét még egyszer láthassa, mert a lefokozás után rögtön a fegyházba szállítják s többé nem beszélhet vele.

A végbuesu órája tehát elérkezett.

A fogházban értésére adták, hogy csak öt percig beszélhet férjével s hogy a beszélgetésnél egy tiszt és két altiszt lesz jelen.

Lée asszony rögtön kivette a mérget rejtő golyócskát az erszényéből, és a zsebkezdőjébe rejtette, melyet kezében tartott.

Mindennel elkészült.

szállítási vállalattal, avagy egy határos államból az Egyesült-Államokba érkezik, két dollar fejadót fizet. Ezen adó a kikötő vám-szedőjének fizetendő, a hajó- vagy szállító-vállalat tulajdonosa, vezetője, ügynök vagy megbízottja által.

Az Északamerikai Egyesült-Államokba való beboesátástól a következők záratnak ki: Hülyék, elmebetegségek és eskóiban szenvedők; olyanok kiknél öt éven belül vagy bármikor kétszer elmebetegségi tünetek fordultak elő; szegények és olyanok, kik előreláthatólag a közkönyörületnek terhére fognak esni; koldusok és azok, kik veszedelmes, undorító vagy ragályos betegségben szenvednek; személyek, kik becstelentő büntett vagy vétség miatt büntetve voltak; több nejük; anarchisták, vagy olyanok, kik az Északamerikai Egyesült-Államok kormányára, vagy bármely kormányforma vagy bármely törvényes forma felforgatását, vagy köztisztviselők meggyilkolását hirdetik vagy védelmezik, kéjnyök vagy kerítőnyök, kik nőket kéjelgés czéljából akarnak becsempészni továbbá oly személyek, kik szerződött munkára fogadtattak fel, és akikért a szállítási költséget mások fizették meg, vagy e czélból mások által segélyeztettek, valamint azok, kik az Északamerikai Egyesült-Államokba való beboesátás iránti kérelem keltétől számítva egy éven belül visszautasítottak, mint szerződött munkások, ugyszintén mindazok, kiknek bevándorlását nem tartják kívánatosnak.

Kivételnek azok, akiket az Északamerikai Egyesült-Államokban élő személyek, vagy rokon vagy barát hozat át és aki nem tazozik a fent kizárt osztályokba, továbbá a politikai büntett miatt vádoltak. Szerződéses munka alá nem tartozóknak tekintenek a színészek, művészek, énekesek, lelkészek, tanárok és tudósok, végül azon személyek, kik személyes és házi szolgálatra alkalmaztatnak.

Törvényellenes eselekedetet követ el azon személy, társulat vagy egyesület, mely előre bárkinek megfizeti az utiköltséget vagy behozatalát az által mozdítja elő, hogy munkát ígér, esetleg oly személyeket, kiknek előzetes írott vagy szóbeli szerződés, felhívás vagy ígérlet alapján bármily munka helyzetetelt kihatásba az Egyesült-Államokban, bevándorlásra biztat vagy ezt bármely módon elősegíti.

Törvényellenes és az előző pont áthágását képezi az is, ha valaki idegenek bevándorlását és behozatalát ügynökök által vagy nyomtatott hirdetményeknek külállamokban való terjesztése által, avagy rábeszéléssel elősegíti: ennek folytán ugy ezek, mint minden idegen, aki ezek következtében az Egyesült-Államokba jön, szerződött mun-

Rendíthetetlen határozottsággal lépett be férje börtönébe. Lée elérékenyülten ölelte karjai közé s olyan kérdő, esdő tekintettel nézett rá, hogy szó nélkül is megértette.

Mig ajkaik egymáshoz tapadtak s kezeit szorongatták, a kis golyót a férj jobb kezébe eszattatta a feleség. Egy forró, egy édes esőkből, egy hálás tekintetből állott a köszönet. Lée ezután az anya mellett álló leánykájához hajlott le s amig ezt esőkolgatta és cizirógatta, a golyócskát a tisztikabátjának az oldalzsebébe eszattatta.

Könnyes szemekkel emelkedett fel azután, még egyszer megcsókolta, megölelte s érezni kezdte, hogy a hü feleség teste karjai közötti nehezebb és nehezebb lesz s látta, hogy a szerencsétlen nő elájul.

— Őt Perez elmúlt! — szólla a tiszt közelébe lépve. — Nejérről gondoskodunk. Ne nyugtalonkodjék. Az orvos közel van.

Néhány perc múlva Lée hadnagy ismét egyedül volt börtönében s gondosan vizsgálgatta a fagolyócskát. Eszrevette a körvonalait, a hol a kisebb felsőrész a nagyobb alsó résztől elválasztható, s a midőn kinyitotta a fehér por fölött egy apró kis ezédulát talált, a melyre a felesége sajátkezűleg azt írta: „Vizben! Isten veled!” — Köszönöm! susogták ajkai s a fehér port egy pohár vízbe öntötte, megkeverte és kitta.

— Megtörtént! mondá, ágyára feküdt s várta a szabadító halált.

Az élettel leszámolt.

(Vége köv.)

kásnak tekintetik és meghatározott büntetés alá esik.

Tilos szállítási társulatoknak vagy hájtulajdonosoknak vagy munkásoknak, kik idegnek az Egyesült-Államokba szállítanak, ezeket az Egyesült-Államokba való bevándorlásra buzdítani, és ezt sem közvetlenül, sem ügynökök által, írott, nyomtatott, vagy szóbeli felhívásokkal nem tehetik, csakis oly közönséges kereskedői levelek, körlevelek, értesítések és hirdetések küldhetők szét, melyek mást nem tartalmaznak, mint a hajók indulási idejét és a szállítási feltételeket.

Ezen törvény határozmányai ellen vétők 1—5000 dollár pénzbüntetéssel, illetőleg 1—5 évig tartó szabadságvesztéssel sújtatnak.

Mindenki, beleértve a hajók tulajdonosait, kapitányait, ügynökeit is, a ki a hajón vagy más módon idegeneket az Egyesült-Államokba, ezen törvény határozmányai ellenére s kijátszásával partra szállítani megkísérel, minden egyes esetben és minden egyes idegenért külön-külön 1000 dollárig terjedhető pénzbüntetéssel és 3 hónaptól 2 évig terjedhető elzárással büntetetik.

Tilos közlekedési vállalatoknak vagy bárkinek az Egyesült államok területére oly idegeneket behozni, a kik undorító, veszélyes vagy ragályos betegségben szenvednek és ha bebizonyítható, hogy ezen betegségben már elutazásuk előtt szenvedtek, minden egyes esetért külön 100 dollár pénzbüntetéssel sújtatnak; az ily hajóknak pedig a kikötőben való tartózkodás is megtiltatik mindaddig, míg a fenti pénzbüntetés lefizetve ninesen.

Az előző szakaszok határozmányainak meg nem felelő oly idegeneket, a kik testileg és szellemileg nem teljesen egészségesek és a kiknek a partraszállása az Egyesült-Államok tengerészeti orvosának bizonylata alapján megtagadtatott, kötelesek a hajók tulajdonosai, kapitányai, vagy megbízottjai ugyanazon a hajón visszaszállítani.

A gőz-, vitorlás- és egyéb hajók kapitányai, kik idegeneket az Egyesült-Államokba szállítanak, a kikötőbe való megérkezéskor a bevándorlási tisztviselőnek a hajón szállított idegenről egy névjegyzéket kötelesek bemutatni, mely a következőket tartalmazza.

Az idegen teljes nevét, korát, nemét, nős-e vagy nőtlen, foglalkozását, tud-e olvasni vagy írni, származását, fajtát utolsó tartózkodási helyét, a tengeri kikötőt, hol partra száll, van-e menetjegye az utazás végéig, maga fizette-e a menetjegyet, vagy más testület, társulat vagy kormány? van-e 50 dollár pénze, ha kevesebb, mennyi? rokonhoz vagy barátához megy-e? ha igen, ugy annak nevét és teljes czimét, volt-e már az Egyesült-Államokban? ha igen, hol és mikor, volt-e börtönbüntetése? volt-e szegényházban, kórházban tébolydában? több neje-e? nem-e anarchista? felszólítás, ígérlet vagy szerződés következtében jött-e az Egyesült-Államokba? egészséges-e vagy nyomorék, ez utóbbi esetben, hogy lett azzá?

Minden külföldi, aki ezen bevándorlási törvény rendelkezéseinek ellenére jön az Egyesült-Államokba, azonnal és lehetőleg azon a hajón azon országba küldetik vissza, amelyen és ahonnan jött. A visszaszállítási költségeket azon szállító vállalat viseli, amely az illetőt kiszállította.

Vétséget követ el, aki másutt, mint a bevándorlási tisztviselők által megjelölt helyen szállit partra idegeneket és tettenérés esetén 100—1000 dollárig terjedhető és 1 évig tartó elzárással büntetetik.

Azon külföldi, a ki ezen törvény határozmányainak ellenére jött az Egyesült Államokba, vagy ott a köznek terhére válik, a partraszállás előtti okok következtében megérkezte után két éven belül az Egyesült Államok területéről kiutasítható és a felmerülő költség felét az visei, a ki őt hozta, esetleg a bevándorlási alap terhére lesz a visszaszállítás eszközöndő.

Azon esetre, ha a kincstári titkár (Secretary of the Treasury) megőződött arról, hogy az Egyesült Államokban oly külföldi tartózkodik, a ki ezen törvény kijátszásával szállott partra, intézkedik, hogy az ily idegen letartóztassék és hazájába visszaszállíttassék a hajózási vállalat őrizete és annak, illetőleg a bevándorlási alap

költségére, akkor, ha megérkezésétől számítva 3 év nem telt el.

Sem szóbeli, sem írásbeli biztosíték egyesektől, vagy társaságtól, avagy jótékony egyesülettől el nem fogadható, — csak a kincstári titkár esetenkénti előzetes jóváhagyásával — hogy a bevándorlás a köznek terhére nem lesz.

A békeés rend fentartása a büntetettek letartóztatása céljából az Egyesült Allamok területén, ott, hol bevándorlási állomások vannak, ezek tisztviselői, — a helyi rendőrségi karhatalmat vehetik igénybe.

Azon külföldiek visszaszállítása, kik ezen törvény rendelkezései ellenére érkeztek és tartózkodtak az Egyesült Allamok területén, azon kikötőkön át történik, melyen át érkeznek.

Ha egy külföldi letelepedik az Egyesült Allamok területén és az amerikai honpolgársági kötelekbe való fölvetéért folyamodott és nejét, vagy gyermekét magához hozatja, de azok a hajón ragályos betegségbe estek, ezek mindaddig visszatartandók, míg kigyógyultak, vagy míg a veszély, hogy a ragály terjesztői lehetnek, elmúlt.

Senki, a ki a fennálló kormányzatot ellenzi, vagy tagja egy oly szervezetnek, — mely kormányellenes tanokat hirdett, vagy terjeszt, vagy ezt maga is védi és terjeszti, avagy azt a tévhitet vallja, hogy kötelessége ellenezni minden kormányzatot, vagy azt a nézetet védi, hirdeti és magáévá teszi, hogy tisztviselőit törvényellenesen megtagadhatja, vagy meggyilkolhatja: az Egyesült Allamok területére be nem bocsátatják.

Oly személy, ki tudva segédkezik, hogy ily egyén az Egyesült Allamokba bejöheszen, vagy ily egyén bejövételéhez hozzájárul, 5000 dollárt meg nem haladó pénzbüntetésre, vagy 1—5 évi börtönre, vagy mindkét büntetésre ítéltet. Az ily személyek az Egyesült Allamokban honosítást, vagy állampolgárságot nem nyerhetnek, a ki pedig ily egyének honosítása, vagy ezeknek állampolgárság elnyerésében segélyére van, vagy arra buzdít, avagy hamis bizonyítványok és hamis esküvel azt előmozdítja, 5000 dollárig terjedhető pénzbüntetésre, vagy 1—5 évig terjedhető börtönre, esetleg mindkettőre ítéltet.

H I R E K.

— **Személyi hír.** *Mády Lajos* esperes s az ev. ref. egyház lelkésze f. hó 18-án tíz napi szabadságra ment, ez idő alatt *Benkó István* egyházmegyei főjegyző s rákospalotai ev. ref. lelkész helyettesíti őt.

— **A király születésnapján.** Augusztus hó 18-án hálaadó isteni tisztelet volt az összes ujjesti templomokban. A róm. kath. templomban ez alkalommal dr. *Varázséji Béla* végezte az isteni tiszteletet, melyen részt vett a község előljárósága, az állami rendőrség s a többi hivatalok képviselői.

— **Lajos napján.** Az Ujjesti Iparos Kör f. hó 25-én este 7 órakor a saját helyiségében, a Sándor-utcai Kilián-féle vendéglőben, *Kossuth Lajos* emlékezetére hazafias ünnepet rendez, melyre a tagok lapunk után is meghívotnak.

— **Esperességi közgyűlés.** A pestmegyei ev. ref. egyházmegye f. é. szeptember hó 11-én tartja a budapesti ev. ref. gymnasium dísztermében ez évi rendes közgyűlését.

— **Iparvasutengedély megerősítése.** A kereskedelemügyi miniszter a *Leiner Fülöp* és fia ujjesti nyergárosok telepére vezető iparvágányok műtanrendőri bejárásáról szóló jegyzőkönyvet jóváhagyólag tudomásul vette s a forgalomba helyezésre előszóval megadott engedélyt megerősítette.

— **Athelyezés.** *Tepper Ignác* ujjesti rendőrfogalmazó a budapesti VII. kerületi rendőrséghez helyeztetett át.

— **Szerkesztői változás.** A *Fischer Dezső* tulajdonát képező „Rákospalotai Közlöny” szerkesztését f. hó 16-án *Báthory Miklós* vette át. Az új szerkesztő bemutatásában kijelenti, hogy egyetlen célja az lesz, hogy „minden befolyástól menten, érdekes csoportok mellőzésével, tökéletesen függetlenül szolgálhassa községének s poigártársainak az érdekét”.

— **A ragadós állati betegségek közül a sertésvész** f. é. augusztus hó 11-ig Ujjesten 1 esetben, Rákospalotán 4 esetben fordult elő.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Az ujjesti

ipartestület f. é. augusztus hó 30-án d. u. 2 órakor a testület tanástermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek következő a tárgysorozata: 1. a) A munkaadók részéről az ujjesti ipartestületi betegsegélyző pénztár igazgatóságába választott igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok lemondásafolytán 2 igazgatósági rendes- és 1 póttag, továbbá 1 felügyelőbizottsági rendes és 1 póttag választása. b) Állásfoglalás a pénztár vezetésére és szervezetre nézve. 2. Az ipartestületek országos szövetségébe való belépés ügye. 3. Az 1904. évben rendezendő kiállítás ügye. 4. Az évi rendes közgyűlésen a testületi titkár részére létesítendő alapra vonatkozólag tett indítvány tárgyalása. 5. Az iparostanoncz-iskola igazgatóságának ad. 52.903. sz. megkeresése tárgyában hozott előljárósági határozat jóváhagyása illetve tárgyalása.

— **Az 1904-ik évi vármegyei virilisek** névjegyzék alapját képező kir. adóhivatali kimutatások, a vármegyei közíg. kiadó hivatalban (Vármegyeház I. em. 5. ajtó) f. é. szeptember hó 1-től, 9-ik közszemlére lesznek kitéve, a hol azok a hivatalos óra alatt megtekinthetők lesznek. Az azok elleni netaláni észrevételek illetve felszólalások az alispáni hivatalhoz szeptember hó 10-ig lesznek beadhatók.

— **Az utadók behajtása.** A pénzügyi igazgatóság mellé rendelt számvevőség előterjesztése szerint a megyei utadalapnál f. é. július hó végén 266029 K 97 f. hiány mutatkozott. Ennek következtében a vármegye alispánja felhívta az előljáróságokat, hogy egy az előző évi mint a f. é. I. II. III. negyedében lejárt utadó tartozásokat a legnagyobb eréllyel hajtsa végre s a nem fizetők ellen a végrehajtási eljárást a legnagyobb szigorral vezesse keresztül. Figyelmeztetjük tehát adózó polgártársainkat, hogy utadó hátrátékaikat mielőbb fizessék be, s a végrehajtással ne szaporítsák adóterheiket.

— **Szüreti ünnepélyek.** Az ujjesti asztalos szak- és segéd munkások szakegylete f. évi szeptember hó 13-án, *Uhl Károly* vendéglőhelyiségében, a saját zászló alapja javára az U. M. K. E. dalkarának közreműködésével, szüreti ünnepélyt rendez, mely dallal, szavalattal, világpostával, szerpentinesatával, polgári házassággal és táncszal leendő egybekötve. Belépti díj: Személyjegy 60 f. Családjegy 1 K 20 f. Kezdeté 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély szeptember hó 27-én fog megtartatni.

— **A „Nándor” című I. ujjesti munkásbetegsegélyző- és temetkezési egyesület** által 1903. évi szeptember hó 27-én (vasárnap) az egyleti helyiségben *Lőrincz- és Liliom-utca* sarkán levő *Gersabek-féle* vendéglőben táncvizsgálommal és világpostával egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. Belépti díj személyenként 60 fillér, este a pénztárnál 80 fillér. Kezdeté délután 4 órakor. A zenét egy közkezdvelt nemzeti zenekar szolgáltatja. Többféle mulattató és tréfás jelenetekről gondoskodva leendő. A tiszta jövedelem részben az egyesület pénztára, részben az egyesület árvapénztára javára fordítottatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. *Surgoth Gyula* ujjesti járásbírói aljegyzőt a komáromi törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **Pestvármegye közigazgatási bizottsága** f. hó 13-án *Benitzky Lajos* alispán elnöklésével ülést tartott, melyen gróf *Károlyi Sándornak* megadta az engedélyt arra nézve, hogy a Vasut-utca és a palotai erdő közötti 170 k. holdnyi területet 256 □-öles telkekre felosztassa.

— **Az Ujjesti Zeneművelő Egyesület** (Conservatorium) magánjellegű ének- és zeneiskolájának 1903—1904-ik évi tanfolyamát f. évi szeptember hó 9-én nyitja meg. A növendékek f. é. augusztus hó 28-tól az egyesület helyiségében (Ujjest, István-u. Matzek-féle ház I. emelet) d. u. 4—6 óra közt vétetnek föl. Az intézetnek tantárgyai

és tanárai a következők: **Zongora-tanszak:** *Révffy Gizella* tanárnő, *Oesterreicher Jolán* tanárnő, és *Erkel Ilona* tanárnő. **Hegedű-tanszak:** *Seymann Emil* igazgató, *Pásold Ágoston* tanár. **Magán- és karének-tanszak:** *Ollean Klotild* tanárnő. **Czimbalom-tanszak:** *Hajdu Ilka* tanárnő. **Gordonka-tanszak:** *Popper Bódog* tanár (a magyar kir. opera tagja.) **Elmélet- és összhangzattan:** *Seymann Emil* igazgató. **Beiratási díj:** Egyesületi tagok gyermekei részére 2 korona, nem tagok gyermekei részére négy kor. **Szeptember 15-ike után jelentkezők** 2 koronával több beiratási díjat tartoznak fizetni. **Tandíj:** a) Egyesületi tagok gyermekei évi *hetven* koronát, nem tagok gyermekei évi *kilenczven* koronát; b) a karének-osztályban tagok gyermekei évi *tíz* koronát, nem tagok gyermekei évi *husz* koronát fizetnek. c) **Tandíjkezdvevény** iránti folyamodványok aug. hó 31-ig az igazgatóságnál benyújtandók.

— **Posta- és távirida-növendékek felvétele.** A posta- és távirida-segédtsztek kiképzésére f. é. október hó 1-től a növendék (élve) rendszer lép életbe. Növendékek felvétetik olyan 14 évesnél nem fiatalabb s 16-nál nem idősebb fiu, a ki a középiskolának legalább a IV-ik vagy ezzel egyenrangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezte; magyar állampolgár, a magyar nyelvet (horvát-szlavon illetőségű a horvát nyelvet) szóban és írásban bírja; feddhetetlen, magaviseletű, ép és egészséges. Ezen feltételek iskolai-, születési-, erkölcsi- és közhatósági bizonyítványnyal igazolandók. A felvételt sajátkezűleg írt, egy koronás bélyeggel ellátott s igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel *augusztus hó végéig* lehet folyamodni. A kérvény az illető posta- és távirida-igazgatósághoz ezimezve, azon posta- és távirida-hivatalnál nyújtandó be, hová folyamodó növendékül felvételét óhajtja. A növendékek kiképzésére az *ujjesti I. számú* posta- és távirida-hivatal is meg van bízva. Aki tehát itt kívánja magát kiképezni, folyamodványát f. é. augusztus hó 31-ig nyújtsa be személyesen az I-ső számú posta- és táviridahivatal főnökénél. A gyakorlati szolgálat október 1-én kezdődik. A kiképzésért illetőleg oktatásért díj nem jár. A növendékek éjjeli szolgálatot nem teljesítenek, vasárnap teljes munkaszünetben részesülnek. A gyakorlati kiképzés első félévében semmi javadalmazásban nem részesülnek; a második félévében azonban már havi 15 korona; a második évben havi 30 korona, a harmadik évben 40 korona s a negyedik évben havi 50 korona napidíj átalányt kapnak. A növendékek a vizsga sikeres letétele után rögtön mint segédtszjtjelöltek a kincstári posta- és táviridahivatalokban nyernek alkalmazást.

— **Műkiállítás Ujjesten.** A jövő hét folyamán a „Közművelődési Kör” helyiségében rendezendő műtárlat előkészítő bizottságának munkálatai már közelednek a befejezéshez. Nevesebb művészeink közül már is számosan jelentkeztek vagy jelentették be részvételüket a tárlaton. Ezuton ismételt felszólítja a bizottság a helybeli művészeket is, hogy kiállítandó műveiket a bizottság előkéhez dr. *Ugró Gyulához* (Diófa-u. 22.) küldjék el.

I R O D A L O M.

***Az Állatok Világa.** *Brehm* világhírű művének magyar kiadásából a 102-ik füzet is megjelent. A szerző ebben a részben a tulokformák ismertetésére tér át s az ő módja szerint tehát tudományosan és érdekesen szól szép sorban az ánoáról, a fogarasvidéki bivalytehénről, a kárbarról, a vörös bivalyról, a gaurról, a kafferbivalyról és a nagyhomloku tulokról, valamint ezek válfajairól. Az *Állatok világa* a *Légrády* testvérek kiadásában jelenik meg s a czég nagyírű műintézetében készül, a mi azt is jelenti, hogy nyomdai kiállítása a legszebbek közül való. Az állatok világa füzetekben és kötetenként szerezhető meg úgy a *Légrády* testvérek könyvkiadóhivatalában (Váci-körut 78.), mint minden könyves boltban. Egy füzet ára 80 fillér, egy köteté pedig 18 korona.

SPORT.

Budapesti nyári lóversenyek.

Az e hó 20-án lefutandó Szt.-István díjjal éri el a nyári meeting tetőpontját, a melynek eddigi eredményével egyébként úgy a versenyeket látogató közönség, mint az azokat rendező Magyar Lovaregylet méltán meg lehet elégedve. Nagy mezőnyök, érdekes futamok és végküzdelmek, busz osztlalékok, lónagyságok leveretése kölesönzik ezen meetingnek az érdekességét.

Szt.-István díj valószínű indulói a következők:

4é Nunquam dormio	61	lov.	Barker
4é Kiss me	59 1/2	"	Cleminson
4é Limonádé	47 1/2	"	Cowman
4é Blockade	47 1/2	"	Southey
3é Csurgó	46	"	Slack
3é Szélesend	44 1/2	"	Martinkovich
3é Orion	46	"	Russel
3é Valus	44 1/2	"	Holmes

Tekintettel azon körülményre, hogy idősebb lovaink a 3 évesekkel szemben az idén mindig a rövidebbet huzzták, kénytelenek vagyunk az idősebbeket még a pehelysúlyu Limonádét is számításon kívül hagyni és a pálmát a 3 éveseknek odaitélni.

A Dyer istálló kiküldöttje Valus eddigi formáival nem szolgált ugyan rá a bizalomra, tekintve azonban Dyer mesternek nagy szerenésével párosult szakavatottságára, nem tartjuk kizártnak Valus győzelmét. Orion az első versenynapon remek formát mutatott, míg a többi candidatusok ez idő szerinti conditiójára mértékünk nines. A Szt.-István díjat tehát az a ló fogja megnyerni, a melyik Orion előtt ér a ezélhoz. Bizalmunkat elő sorban Orion, másodsorban Valus bírja. A négyéveseknek csak külddali esélyük van.

1054. végreh. sz. 1903.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujbpesti kir. járásbíró-ságnak 1903. évi V. 1303. sz. végzése folytán hivatalból ügyvéd által képviselt Könyves Kálmán r.-t. felperes részére Sterntal Miksa alperes ellen 44 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1555 kor. becsült ingóságokra az ujbpesti kir. járásbíró-ság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a meny nyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujbpesten József-u. 23. sz. alatt leendő megtartása határidőül 1903. évi augusztus hó 24. napján délután 2 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul s el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a meny nyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

† Kelt Ujbpesten, 1903. évi augusztus hó 6. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó

Arpád-ut 4. sz. házban

üzlethelyiségek lakással s még kisebb-nagyobb lakások azonnal is kiadók.

Egy jó házból való fiu könyvnyomdánkban tanonczul felvétetik.

Egy jó karban levő

Zongora
szabadkézből olesó áron azonnal eladó.

Czim a lap kiadóhivatalában megtudható.

Kiadó uri lakás.

A Király-utca 20. sz. házban 4 (esetleg 5) szoba, előszoba, eselédzsoba, konyha, éléskamra, fürdőszoba, closet, pineze és padlásból álló, légszuszvetétkkel ellátott lakás, nagy kerttel, tágas, magas és szellős szobák és mellékhelyiségekkel november 1-re, esetleg hamarabb kiadó.

Az épület két 2 szoba, előszoba, konyha és kamrából álló lakássá könnyen átalakítható.

Bővebbet Grünfeld Ármin építésznél, Ujbpest, Gyár-u. 45. sz., vagy Árpád-ut 90. sz.

Hirdetések és nyilte-
rek jutányos áron felvé-
tetnek.

Okleveles tanító.

a ki sok évi gyakorlattal bir, kedvező feltételek mellett elvállalja közép- és elemi iskolai tanulók, esetleg felnőttek oktatását. Javitó- és felvételi vizsgálatra sikerrel előkészít a franczia nyelvből is. Czim a kiadóhivatalban.

Fuchs Antal és József

kő- és könyvnyomdája

Ujbpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hirdapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és együletbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.